

TEMA CENTRAL

La formació:
una clara aposta per
ampliar i consolidar les
perspectives laborals

OPINIÓ

Vides
inhabitables,
inevitables?
Obrint finestres

ENTREVISTA

Manuel Ribas,
president de la
Fundació Formació
i Treball

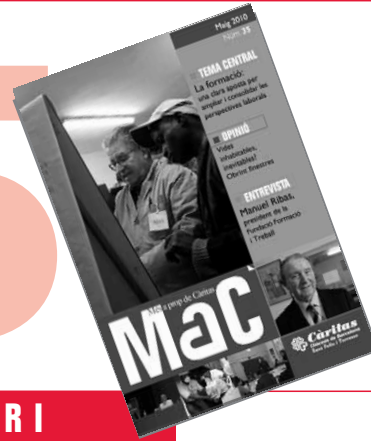

Més a prop de Càritas

MAC

35

EQUIP D'EDICIÓ

Coordinació

Àrea de Comunicació de Càritas

Consell de Redacció

Francesc Arnàez, Cinta Berenguer, Núria Cascante, Mercè Damell, Ferran Moreno, Lurdes Ortiz, Jordi Roglà, Montse Sintas i Pilar Taché.

Fotografia de portada

Juanjo Pérez

Fotografies

Àrea social diòcesi Terrassa, José David Jurado, Cinta Berenguer, Lurdes Ortiz, Juanjo Pérez, Montse Sintas

Edita

Càritas a les Diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa

Disseny gràfic

ESSA. Estructura de Comunicació, SL

Impressió

Gràfiques Cuscó

Dipòsit Legal

DPL-B- 18.956-2004

Ens trobareu a:

- Plaça Nova, núm. 1. Barcelona.
Tel. 933 446 900
- Dr. Reig, 104. Viladecans.
Tel. 936 525 760
- Topete, 23. Terrassa.
Tel. 937 808 788

info@caritasbcn.org
www.caritasbcn.org

Càritas Diocesana de Barcelona no està forçosament d'acord amb totes les opinions expressades en aquesta publicació, tot i que les respecta. La direcció d'aquesta institució declina la responsabilitat sobre qualsevol perjudici que aquestes opinions puguin causar en qui llegeix, essent absolutament responsable i a qualsevol efecte qui les expressa.

• Impres en paper ecològic

SUMARI

3 EDITORIAL

- Reptes i respostes

4 NOTÍCIES

- Celebració de la Trobada Europea de Pastoral dels Migrants a Barcelona
- Benedicció i inauguració d'un pis compartit per a homes sense llar a Vilanova i la Geltrú
- Càritas a Mollet del Vallès rep un reconeixement per la seva acció solidària
- DÍNS, un projecte d'inserció sociolaboral a partir del reciclatge, amplia locals
- Càritas Sant Cugat presenta la memòria de la seva acció social durant l'any 2009
- Benedicció del nou local cedit per l'Ajuntament de Ripollet a Càritas
- Inauguració d'un pis compartit a Terrassa
- Setmana del Voluntariat a Mataró
- Una experiència relacional
- Jornada de formació del programa de Salut mental de Càritas

8 VOLUNTARIAT

- La formació i l'acollida, llavors d'esperança
- Conferència d'Imanol Zubero en una nova edició de l'Espai de Formació del Voluntariat
- Curs pioner de Càritas per fer créixer la xarxa parroquial amb innovació formativa
- Cursos de formació del Departament de Voluntariat

10 ENTREVISTA

- Entrevista a Manuel Ribas, president de la Fundació Formació i Treball

12 TEMA CENTRAL

- La formació: una clara aposta per ampliar i consolidar les perspectives laborals. Maria Amor, advocada del Programa de Formació i Inserció Sociolaboral de Càritas

15 OPINIÓ

- Vides inhabitables, inevitables? Obrint finestres. Anna Falcón, treballadora social de Càritas

16 PROJECTE

- Formació i acció en moments d'atur (Diòcesi de Barcelona)
- Curs d'atenció a les persones i la llar (Diòcesi de Sant Feliu)
- Les acollides laborals grupals: donant resposta a la realitat (Diòcesi de Terrassa)

19 UNA FINESTRA OBERTA A LA SOLIDARITAT

- Ajudant les persones grans de L'Almeda
- Càritas de Barcelona, vàlvula d'oxigen per a les parròquies. Mn. Miquel Elhombre, rector de la Parròquia de Santa Bernardeta

20 IN MEMORIAM

- Carta a Maribel Marín Pozo, voluntària de Càritas Castelldefels

21 GENT DE CÀRITAS

- Concha de Grandes Estrada, voluntària

22 XARXA CÀRITAS

- Càritas es mobilitza per atendre els damnificats a Haití i a Xile

23 SOM NOTÍCIA

- Conveni solidari entre la Federació Catalana de Tennis i Càritas
- Càritas estrena un nou web

Reptes i respostes

La crisi ens ha situat en un nou escenari que ja no té com a teló de fons l'estabilitat dels 14 anys de bonança econòmica que l'han precedit. Una estabilitat, per tant, menys real del que aparentava, i que **ens exigeix que siguem capaços de canviar el guió que havíem après.**

Els efectes negatius del mercat laboral, sostingut en bona part en el treball precari amb poc nivell formatiu i el treball submergit, han esquinçat les vides de moltes persones. Algunes s'adrecen a Càritas cercant ajuda, **afectades per un context de crisi que els acaba provocant molt patiment emocional.**

Càritas, per tant, també es troba **immersa en aquesta necessitat de canvi**, que l'ha portat a reforçar la seva **aposta per la formació i la inserció sociolaboral**, com expliquem en el tema central.

S'intenta posar a disposició de les persones recursos i serveis perquè puguin superar la situació de dificultat. Entre els **cursos** que s'estan potenciant a les tres diòcesis, hi ha els que **ofereixen eines perquè les persones arribin a ser les protagonistes principals de les seves vides.**

Davant d'aquesta realitat, els voluntaris i els treballadors de Càritas tenen el repte d'acompanyar les persones i com que, malauradament, molt sovint no els poden facilitar les feines que els permetrien recuperar l'estabilitat perduda, **els ofereixen escalfor humana i un tracte respectuós i digne que, com diu la voluntària Carmen Díaz en el testimoni que recollim en aquest número, "fan miracles en les persones".**

Un altre element fonamental per poder donar suport a les persones és **l'esperança**, tal com va exposar el **psiquiatra Jorge L. Tizón**, durant

la darrera jornada de formació sobre salut mental, que va reunir una setantena de professionals de Càritas. I també va reflexionar sobre el tema el **professor Imanol Zubero**, en la seva conferència **"Com treballar amb esperança i creativitat en la situació actual"**. Per tant, **no podem deixar de treballar des de l'esperança, una emoció que ajuda a recuperar-se de les situacions de marginació i desesperació.**

Precisament l'esperança i la solidaritat són els motors de l'acció de les voluntàries i els voluntaris que formen Càritas, persones que s'han sentit interpel·lades pel patiment aliè i han decidit aportar una part del seu temps i coneixements per, almenys, alleugerir-lo.

Càritas ha constatat un increment de la solidaritat, tan individual com corporativa, fet que ens esperona a continuar caminant per assolir el repte que ens planteja el 2010, Any Europeu de Lluita Contra la Pobresa i l'Exclusió Social: "Arribar a ser conscients de la importància de la responsabilitat col·lectiva per combatre la pobresa, implicant els responsables polítics i el conjunt d'actors socials".

Us adjuntem en aquest mateix enviament el quadern **"Una mirada a la pobresa. Cors que hi veuen... i actuen en conseqüència"**. És una col·laboració de Cristianisme i Justícia i Càritas que vol oferir elements de reflexió i d'actuació davant dels **reptes que planteja el moment actual.**

Confiam que aquests desafiaments es converteixin en un motiu de superació per a tots nosaltres.

Joves de diferents països durant la trobada

Celebració de la Trobada Europea de Pastoral dels Migrants a Barcelona

Del 7 al 10 de març de 2010, es va celebrar a Barcelona la Trobada de Pastoral dels Migrants a les grans ciutats d'Europa. Al llarg d'aquells dies, prop de quaranta responsables de pastoral en ciutats europees, juntament amb el Servei Nacional de Pastoral de Migrants de França i de la Comissió de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola, van posar en comú la seva experiència i van explicar la realitat de la immigració als seus propis països, van escoltar l'opinió d'altres experts i van debatre sobre els reptes i les oportunitats que plantegen els fluxos migratoris a la societat d'avui i a l'Església catòlica en particular. La Trobada va ser organitzada per la Delegació de Pastoral Social de la diòcesi de Barcelona i Càritas.

En les jornades es van poder escoltar, a més de l'opinió de sociòlegs, polítics i teòlegs, la veu dels joves, fills dels immigrants. Ells i elles, vinguts de països tan diversos com el Marroc, Armènia, Filipines i l'Equador, van voler compartir en una taula rodona vivències personals arran dels processos migratoris que van iniciar els seus pares. Aquests processos migratoris han suposat, indubtablement, un canvi radical en les seves vides d'infants i d'adolescents.

“Aprendre a reconèixer i a agrair la diversitat”

El cardenal de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, va presidir l'Eucaristia de cloenda de la Trobada de Pastoral dels Migrants a les grans ciutats d'Europa. En la seva homília, el cardenal manifestà: “Aquesta realitat migratòria situa avui l'Església diocesana, les parròquies i les comunitats i els fidels davant del repte gens fàcil de caminar des d'una Església monocultural a una Església pluricultural, universal, catòlica (...). Hem d'aprendre a reconèixer i a agrair la diversitat i la complementarietat de les riqueses culturals i de les qualitats religioses i morals d'uns i altres. La nostra realitat migratòria impulsa a la població autòctona i als immigrants a avançar per camins d'universalitat, ja que per a l'Església no hi ha ningú, enlloc, que sigui foraster”.

Al final de la Trobada es va fer públic un comunicat que reflexiona sobre el paper de la societat, dels responsables polítics i l'Església en l'àmbit de les Migracions. Luxemburg serà la seu de la propera Trobada Europea l'any 2011.

Benedicció i inauguració d'un pis compartit per a homes sense llar a Vilanova i la Geltrú

El 3 de març, el Servei d'Habitatge Social de Càritas-Parròquia de Sant Joan va inaugurar el seu 6è pis a Vilanova i la Geltrú.

Aquest pis, a diferència dels que ja estan en funcionament, no està destinat a famílies que viuen situacions de dificultat, sinó a homes sense llar.

És un pis de 100m² propietat de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, que l'ha cedit per un període de 20 anys al Servei d'Habitatge. Gràcies a la col·laboració de diferents entitats i després d'uns quants mesos d'obres, aquest projecte ja s'ha convertit en una realitat.

En l'acte d'inauguració, que va ser molt concorregut, van ser presents representants de totes les entitats implicades, entre els quals hi havia Joan Ignasi Elena, alcalde de Vilanova i la Geltrú; Jordi Roglà, director de Càritas Diocesana de Barcelona; un representant de la Fundació “la Caixa” i mossèn Agustí Panyella, responsable del Servei d'Habitatge. Durant l'acte, el bisbe de Sant Feliu, Mons. Agustí Cortés, va beneir aquest nou pis, creat per oferir una vida digna a homes sense llar.

Va ser un acte emotiu, tant per a les persones que hi havia com per a les institucions representades, ja que exemplificava l'eficàcia del treball en equip i la bona coordinació entre totes les entitats implicades.

Com va dir mossèn Agustí Panyella: “Els protagonistes no són les parets que es beneixen, sinó les persones a les quals s'adreça aquest projecte; així com tots aquells voluntaris que amb la seva dedicació i el seu treball amb i pels homes han fet i faran que el pis no només sigui un sostre acollidor, sinó una veritable llar”.

Parlaments durant l'acte de benedicció

Càritas, a Mollet del Vallès, rep un reconeixement per la seva acció solidària

El passat 23 de gener, dia de Sant Vicenç, patró de Mollet, Càritas parroquial va rebre un reconeixement per part de l'empresa Mollet Comunicació, responsable de la ràdio i la televisió locals, per l'esforç que fan per ajudar els qui més ho necessiten. Maria Teresa Securun, responsable de Càritas, el va recollir de mans de la Susanna Aguilera, periodista de Canal Mollet Televisió i col·laboradora de Ràdio Mollet.

L'acció social de Càritas es diversifica en diversos punts d'atenció per poder estar més a prop d'aquells que, en algun moment de la seva vida, necessiten l'ajuda dels altres. Tant a la seu de Càritas, al carrer de la Pau de Mollet del Vallès, com al Banc d'aliments, ubicat al centre de culte Can Pantiquet, s'ofereixen a persones i famílies de la localitat coses tan elementals com: roba, aliments, ajuda econòmica i d'emergència o formació, que les ajudin a superar els moments de dificultat.

En aquests moments es veuen moltes persones fent cua a les portes d'aquestes entitats, fet que ens recorda que la societat del benestar que gaudim a Europa té encara punts foscos. Malgrat aquesta realitat, el treball dels voluntaris i la solidaritat dels que col·laboren econòmicament hi posen un punt d'esperança.

Mª Teresa Securun recull el premi per a Càritas Mollet

Visita a les noves instal·lacions

Díns, un projecte d'inserció sociolaboral a partir del reciclatge, amplia locals

Díns (per D'Inserció), que va néixer fa 10 anys de l'empenta de Càritas arxiprestal del Garraf i d'un petit grup de voluntaris, va començar l'any 2010 amb nous locals que a partir d'ara ofereixen un espai més ampli pels nombrosos projectes de formació i inserció, entre els quals hi ha la bugaderia industrial per a hotels, restaurants i altres equipaments col·lectius. Els nous locals estan ubicats en una nau al polígon de Santa Magdalena, als afores de Vilanova i la Geltrú.

El que podria ser una notícia ordinària adquireix un relleu notable en una època difícil, laboralment parlant. I més encara quan l'objectiu que es persegueix és fer viables uns projectes d'inserció i de reciclatge que donen feina a persones amb dificultats per trobar-ne, alhora que contribueixen a preservar el medi ambient. Per celebrar la bona marxa de Díns i fer la inauguració i benedicció dels nous locals, el passat 11 de gener es va convidar a Mons. Agustí Cortès, a l'alcalde de Vilanova i la Geltrú, Joan Ignasi Elena Garcia, i al president de la Fundació Formació i Treball, Manuel Ribas. La Fundació Formació i Treball, que Càritas va promoure l'any 1992 a partir de la recollida de roba usada, té avui una trajectòria consolidada d'inserció sociolaboral i ha assessorat i dona suport a Díns des dels seus inicis.

En l'acte van participar també un gran nombre de voluntaris, usuaris i simpatitzants que han fet possible el creixement d'aquesta iniciativa, pionera a la comarca del Garraf, i que es va iniciar amb la recollida de cartrons i vidre i que, avui, forma en activitats tan diverses com la jardineria, la bugaderia industrial i la neteja, a més de la recollida i reciclatge.

Va ser el director de Díns, Joan Lluís Climent, el primer a recordar davant del públic assistent els inicis i els objectius d'aquest projecte d'inserció i va oferir el balanç de l'any 2009. L'any passat, Díns va atendre -en els seus diferents àmbits formatius i d'inserció- 136 persones, derivades majoritàriament des dels serveis socials dels ajuntaments de la comarca (82%), de Càritas (9%), el 5% per pròpia iniciativa i el 4% procedents d'altres serveis. L'alcalde de Vilanova i la Geltrú va animar la tasca de l'equip de Díns i va manifestar la voluntat del municipi de seguir col·laborant en la marxa del projecte del qual va ressaltar el compromís amb els sectors més vulnerables. Les paraules del bisbe Agustí abans de la benedicció van cloure els parlaments. Mons. Cortès va exhortar a veure sempre la persona no com una mera força de treball sinó en tota la dimensió humana i espiritual, amb les seves capacitats i dificultats, i va agrair la tasca dels tècnics i dels voluntaris.

Càritas Sant Cugat presenta la memòria de la seva acció social durant l'any 2009

Els efectes de la crisi econòmica es fan notar també a Sant Cugat, on Càritas va atendre prop de 800 famílies, que suposen més de 1.870 persones. Aquestes dades es van presentar el passat 25 de febrer durant la roda de premsa convocada per Càritas Sant Cugat.

L'acte va començar amb la intervenció del responsable de Càritas Sant Cugat, Mn. Blai Blanquer, que va destacar que "la feina que fa Càritas a la ciutat ja s'ha consolidat i és reconeguda per l'administració local i que, mica en mica, també va sent més coneguda per la ciutadania però que encara cal fer més incidència en aquesta tasca de sensibilització".

Amèlia De Juan, professional de Càritas a la zona, va posar de manifest que les demandes d'ajuda al llarg de l'any 2009 van augmentar un 15% respecte l'any 2007. Davant d'aquesta realitat, no només s'ha incrementat la quantitat d'aliments distribuïts per Càritas, sinó que també s'han intensificat altres serveis per respondre a les peticions d'ajuda. En aquest sentit, Rafael Gómez, responsable econòmic de Càritas, va exposar que l'increment de la despesa i de les donacions havia estat d'un 10,5%. En la seva exposició va destacar diversos serveis com el programa el Talleret, que fa acollida a dones embarassades o amb fills petits, les classes de conversa de català per a immigrants o el reforç escolar per a adolescents.

També es va remarcar el programa ProInfància, fruit d'un conveni amb "la Caixa", que ha cobert les necessitats de més de 150 nadons de Sant Cugat que tenen famílies en situació de risc d'exclusió social.

Segons les dades presentades, una de cada vuit famílies ateses al municipi era la primera vegada que rebien l'ajuda de Càritas. Aquest fet s'explica, en part, per la crisi que afecta el sector de la construcció i que ha deixat a l'atur molts immigrants amb permís de residència que s'han vist obligats a recórrer a Càritas. Així mateix, De Juan va explicar que també s'ha notat la crisi en el sector del servei domèstic, ja que s'ha detectat una reducció important de les ofertes de feina.

Benedicció del nou local cedit per l'Ajuntament de Ripollet a Càritas

El 4 de març, el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, va beneir un local que l'Ajuntament de Ripollet ha cedit a Càritas. El local, propietat de l'Institut Català de la Salut i gestionat per l'Ajuntament, està ubicat a l'antic CAP de la població.

Assistents a l'acte d'entrega i benedicció del nou local

Durant l'acte, l'alcalde de Ripollet, Juan Parralejo, va fer entrega de les claus del local al rector de la Parròquia Sant Esteve de Ripollet, Mn. Antoni Rubio. Entre els assistents també hi havia el Delegat Episcopal de Càritas a la diòcesi de Terrassa, Mn. Francesc Cartarneu, i el director de Càritas Diocesana de Barcelona, Jordi Roglà. Amèlia De Juan, professional de Càritas i cap de la zona de Collserola, va ser l'encarregada d'explicar les activitats que es desenvoluparan en el nou local, que consistiran en: acollida, cursos de formació i atenció a mares amb nens. En una part de l'espai també s'ubicaran el magatzem d'aliments i el rober de la Càritas parroquial de Ripollet.

A l'acte també van assistir voluntaris i ciutadans de Ripollet que, amb la seva presència, van voler participar en les primeres passes d'un projecte obert a la ciutat i a les persones que la formen.

Inauguració d'un pis compartit a Terrassa

El 18 de gener, Càritas arxiprestal de Terrassa va presentar públicament un pis compartit, ubicat en aquesta ciutat, i que està adreçat a oferir atenció i ajuda a dones soles o amb fills, que viuen una situació de vulnerabilitat o de risc social. Principalment, les persones que es podran beneficiar d'aquest projecte seran dones estrangeres que no coneixen l'idioma i que vénen aquí amb una idea determinada i s'adonen que la realitat és molt diferent del que creien.

El projecte acollirà quatre dones i la seva estada no superarà els 12 mesos. Per

aconseguir que després d'aquest temps siguin capaces de tirar endavant per elles mateixes, hi haurà un equip d'assistents socials i voluntaris/àries que treballaran amb elles per promocionar-les en l'àmbit de la formació, l'aprenentatge de la llengua i la feina. **Les primeres dones van entrar a viure al pis el mes de febrer passat.**

El pis va ser benèit pel bisbe de la diòcesi de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, que va destacar la importància "d'acollir els necessitats per orientar-los i ajudar-los a promocionar-se com a persones i perquè trobin una feina i visquin dignament".

Setmana del Voluntariat a Mataró

La segona setmana de desembre es va celebrar a Mataró la **Setmana del Voluntariat**, una activitat que ja fa uns anys que es duu a terme.

Aquesta setmana està promoguda per la **Fundació Hospital i l'Ajuntament de Mataró** i hi participen més de 15 entitats i organismes de la ciutat.

En aquesta ocasió, Càritas Diocesana de Barcelona va col·laborar amb l'exposició: "Els voluntaris al Centre Sant Pau: Accions que desenvolupen. Què fan, com i per què."

L'objectiu d'aquesta mostra era donar a conèixer els projectes que es desenvolupen gràcies a la participació dels voluntaris, els quals aporten el seu temps, els seus coneixements i la seva il·lusió.

Una experiència relacional

El Nadal passat, els **grups d'avis de Tramats de Vida de Càritas Sabadell i un grup de nois i noies de Batxillerat d'una escola de Sabadell** van representar l'obra de teatre "Els Pastorets" d'en Folch i Torres. El dia de la representació, la màgia del teatre envoltava tot l'ambient i l'emoció era indescriptible.

Damunt l'escenari no hi comptaven les edats -els actors tenien entre 16 i 90 anys-, ni tampoc les circumstàncies personals. I a la platea, els espectadors van gaudir d'un espectacle diferent i entranyable, un espectacle on les limitacions no eren un problema i on tothom donava el millor de si mateix.

Ja fa anys que Càritas va apostar per un treball intergeneracional, on el coneixement que neix entre els joves i els avis a partir del contacte, del compartir, de l'escoltar i de les converses és un gran enriquiment per a tots.

Un cop acabada la festa tots van marxar cap a casa una mica més optimistes i comunicatius i, sobretot, rejuenits els grans i més madurs els joves.

Jornada de formació del programa de Salut mental de Càritas

El passat 11 de març es van reunir a Barcelona una setantena de professionals de Càritas per assistir a la jornada de formació del **programa de Salut mental**. L'objectiu de la trobada era sensibilitzar sobre la importància de tenir en compte els aspectes psicològics i emocionals en l'àmbit del treball social. Segons **Carne Manich**, psicòloga del programa de Salut mental de Càritas, es tracta de "treballar coordinadament des del punt de vista social, psicològic i sanitari per tal d'oferir una millor atenció a les persones".

En la primera ponència, a càrrec del psiquiatra **Jorge L. Tizón**, es va explicar

com la solidaritat o una xarxa social activa són factors que repercuteixen molt positivament en la salut pública. Tizón també va destacar la **necessitat de "treballar des de l'esperança"**.

Per la seva banda, el **treballador social David Lascorz** va presentar un seguit de valors que cal potenciar per millorar la integració social de les persones: l'actitud positiva, la incorporació de les emocions en el comportament, les competències socials... Així, Lascorz va proposar "recollir i entendre el patiment de les persones que s'adrecen a Càritas, però potenciar alhora la seva autonomia".

■ **Informacions elaborades per:**
*Àrea social diòcesi Terrassa, Lourdes Astigarraga,
 Raquel Avilés, Lurdes Ortiz,
 Maria Teresa Securun, Montse Sintas*

La formació i l'acollida, llavors d'esperança

Sant Ildefons és un barri obrer del municipi de **Cornellà de Llobregat** que es va construir en els anys 60. En els seus inicis, la població estava formada en gran part per immigrants d'Andalusia i Extremadura. Per tant, aquest barri ha estat un **lloc d'acollida per a moltes persones que cercaven un futur millor**.

En els darrers anys, però, la seva fesomia s'ha anat transformant, oferint un paisatge on nous rostres, costums, gestos i vestits dibuixen una **realitat diversa** que, malgrat tenir diferències amb la població d'acollida, **comparteix amb ella els mateixos somnis i desitjos: disposar d'una feina que aportï els recursos necessaris per gaudir d'una vida digna**.

Una de les eines que hi ha en el barri per ajudar a assolir aquest horitzó és l'**Espai sociolaboral**, un projecte de Càritas Diocesana de Barcelona que es desenvolupa en els locals de la **Parròquia Verge del Pilar**. Una de les persones que hi és present des dels seus inicis és la **voluntària Carmen Díaz, religiosa de la congregació de las Hijas de San José**, que fa 10 anys que col·labora amb Càritas i que, juntament amb **15 voluntaris més, un treballador social, i les persones que s'hi adrecen buscant ajuda, són el cor i l'ànima del projecte**.

Aquest està format per dos serveis: el primer es l'**atenció personalitzada** -els dimarts i els dijous- a través de la trobada amb un/a assistent/a social que **acull i escolta la persona per concretar les seves necessitats i valorar els recursos disponibles per cobrir-les**.

El segon és el **projecte d'inserció sociolaboral** -els dilluns i els dimecres-, que disposa d'un **espai de recerca de feina** per a persones que estan a l'atur. Des de fa tres anys, el projecte també ofereix la possibilitat de fer un **curs de 30 hores, que dura dues setmanes**, adreçat a **grups de 12-14 persones**. Aquest va néixer arran de la disminució d'ofertes de feina per la crisi econòmica i de la voluntat de les persones del projecte de **continuar acompanyant els qui pateixen, sobretot en un moment que planteja dificultats i reptes a tota la societat**.

El curs ofereix formació perquè es conegui com es treballa a Espanya i així els participants disposin dels **coneixements adequats per ser candidats/es a una feina**. Els mòduls que el formen són: **orientació laboral, entorn social, llengua catalana, geriatria, neteja-planxa-costura, infància i dietètica**.

Carmen Díaz és conscient que, d'un temps ençà, el projecte no pot oferir gaires de les feines desitjades, però sí que **dóna escalfor humana i un tracte respectuós i digne que, com ella diu: "fan miracles en les persones"**. Aquesta difícil realitat fa que molt sovint **s'emporti damunt les seves espatlles el patiment que veu i viu**. I explica com és capaç d'assumir aquest repte: **"És gràcies a la fe que em guia cap a l'altar per entregar al Senyor les vides d'aquestes persones, perquè ell acabi la feina"**.

Carmen Díaz, voluntària

Parròquia Verge del Pilar

Malgrat les dificultats, el seu testimoni té com a música de fons l'alegria de poder gaudir d'una jubilació plena, que li permet dedicar la seva vida a acompanyar i treballar amb i per als altres. També l'agraïment cap a les persones que acull en la seva tasca com a voluntària, ja que li ensenyen el valor de la paciència i la capacitat de donar gràcies pel que es té, malgrat que sigui poc. I l'oportunitat de conèixer la realitat del món obrer, una trobada que l'ha fet més humana i l'ha ajudat a descobrir un Déu diferent.

Aquest projecte, com tants d'altres que componen la simfonia de Càritas, no seria possible sense les voluntàries i els voluntaris que, gràcies a la seva donació gratuïta i humil, són llavors d'esperança per a moltes persones.

■ *Cinta Berenguer Vives*
Periodista

Imanol Zubero durant la conferència

El professor Imanol Zubero, a l'espai de Formació del Voluntariat de Càritas

Deixem el pessimisme per a temps millors

Periòdicament, el Departament de Voluntariat ofereix espais de reflexió sobre temes d'actualitat a tothom que estigui interessat.

Seguint aquesta línia de treball, va organitzar, el 15 d'abril a l'Espai Francesca Bonnemaison, una conferència a càrrec d'Imanol Zubero, professor de sociologia a la Universitat del País Basc i senador, sota el títol "Com treballar amb esperança i creativitat en la situació actual".

Dues-centes persones, majoritàriament vinculades a una acció social compromesa en favor dels més fràgils, van escoltar amb atenció i van connectar amb el missatge rotund, de compromís amb l'altre, d'Imanol Zubero.

A l'inici de la seva intervenció, va donar per fet que l'esperança està implícita en l'acció compromesa amb els altres. I que els altres són, també, els més pròxims, "les persones de l'entorn, els veïns que s'ho estan passant malament...".

En la seva intervenció també va evocar el poeta xilè Pablo Neruda quan va dir: "¿Quiénes son los que sufren? No sé, pero son míos". Una clara referència al deure moral de tot ésser humà respecte de l'altre (el germà). Així també pensa Càritas: allà on hi ha un ésser humà que pateix, hauria d'existir algú al seu costat per consolar-lo.

A més, Zubero va assenyalar que el compromís no s'escull "sinó que ens escull". I va fer una crida a l'optimisme, citant el pedagog brasiler Paulo Freire, que va dir: "En tota realitat, per més fosca que sigui, sempre hi ha inèdits viables", que cal buscar en tota acció.

El professor Zubero va finalitzar la conferència recordant a les persones assistents la frase que algú, anònimament, va escriure en un mur de la ciutat de Bogotà: Deixem el pessimisme per a temps millors.

■ *Departament de Voluntariat i Àrea de Comunicació*

Curs pioner de Càritas per fer créixer la xarxa parroquial amb innovació formativa

El nou curs "Acció social en immigració i dinamització multicultural", que ha obtingut un gran èxit de participació, està organitzat per Càritas Diocesana de Barcelona, l'Escola de Formació de Voluntariat i la Delegació de Pastoral Social.

El director del curs és el Dr. Xavier Torrens, professor de Ciència Política a la Universitat de Barcelona i director del curs "Gestió multicultural i intervenció en immigració", que compta ja amb 17 edicions.

El curs, de 40 hores, ofereix als voluntaris i als professionals una adequada formació perquè realitzin un treball més fecund i amb millors resultats. Es dona un fort impuls a nous reptes per fer créixer la xarxa eclesial de Càritas a les parròquies i els arxiprestats.

El curs és una acció pionera amb innovació formativa per assolir els 3 objectius del Pla Pastoral: la difusió de la Paraula, l'acció social i l'acollida dels immigrants.

La primera edició del curs "Acció social en immigració i dinamització multicultural" es fa a l'arxiprestat Rambla-Poble Sec i es va inaugurar al febrer. La seva segona edició començarà a l'octubre.

Cursos de formació del Dep. de Voluntariat

DATES	CURS	HORARI	DATES	CURS	HORARI
4 maig	Sessió informativa	17 h	13 maig	Curs d'iniciació al voluntariat	17 a 19 h
5 maig	Curs d'iniciació al voluntariat	17 a 19 h	19 maig	Sessió informativa	11h
6 maig	Curs d'iniciació al voluntariat	17 a 19 h	19 maig	Curs d'iniciació al voluntariat	17 a 19 h
11 maig	Sessió informativa	19 h	20 maig	Curs d'iniciació al voluntariat	17 a 19 h
12 maig	Curs d'iniciació al voluntariat	17 a 19 h	26 maig	Sessió informativa	17h

President de la Fundació Formació i Treball (FIT)

Manuel Ribas: “Ensenyar les persones a pescar és el que guia la nostra tasca”

La Fundació Formació i Treball, capdavantera en facilitar la inserció laboral de les persones amb més dificultats per trobar feina o mantenir-la, estrenarà ben aviat una nova seu. L'edifici, ubicat al barri de La Mina, permetrà continuar i enfortir la missió de la Fundació. El seu president i un dels fundadors, Manuel Ribas, reivindica el mateix esperit que inspira l'acció de Càritas: l'esperit de respecte i preocupació per la persona. Al llarg de 2009, més de 2.000 famílies van rebre l'ajuda social de la Fundació, que també va afavorir la inserció sociolaboral de 1.163 persones i va organitzar una vintena de cursos de formació.

Nova seu de la FIT a St. Adrià,
c/ Ramon Llull, 430

Aviat la Fundació estrenarà una nova seu...

Sí, davant del volum de feina i de les necessitats actuals, ens calia disposar d'un nou local. L'Ajuntament de Sant Adrià ens va cedir un terreny per construir-hi, a tocar de Barcelona. I ara que les obres de l'edifici estan del tot acabades, s'està procedint al trasllat.

A banda d'aquesta novetat, la Fundació és una entitat plenament consolidada. Quan va començar la seva trajectòria?

És una fundació privada sense ànim de lucre que va néixer a finals de 1992, promoguda per Càritas Diocesana de

Barcelona. Però la nostra activitat funcionava anteriorment, des de mitjans dels anys 80, sota el paraigües de Càritas.

Per què calia una entitat dedicada específicament a la inserció sociolaboral?

En aquell moment, igual que està passant avui, es vivia una realitat social marcada per una elevada taxa d'atur. I ens vam adonar que **no es tractava només de cobrir les necessitats bàsiques, sinó que la preocupació de fons era trobar feina.** A més, teníem molt clar que la feina ha de ser digna perquè pugui generar estabilitat familiar, social i econòmica a curt i llarg termini.

Com es va posar en marxa la iniciativa?

Vam conèixer la tasca desenvolupada per Càritas de Roma, que aprofitava com a font de treball els mobles i altres utensilis usats que la gent donava per a les per-

sones més necessitades. A partir d'aleshores, vam anar més enllà de recollir roba i simplement entregar-la. **Vam optar per arranjant els articles de segona mà que encara estaven en bones condicions, per tal que la seva pròpia gestió pogués crear llocs de feina.** Aquesta dinàmica permet formar les persones i entrenar-les en uns hàbits laborals específics. La lògica que hi ha al darrere, i que guia la nostra tasca, és ensenyar les persones a pescar.

Quines vies hi ha per aconseguir-ho en el si de la Fundació?

Tenim els **tallers ocupacionals**, amb contractes temporals, amb la finalitat que adquireixin hàbits de treball per facilitar la inserció en empreses externes, mentre nosaltres fem el seguiment de la persona durant alguns mesos. També organitzem **cursos ocupacionals**, que poden ser

Restauració de mobles de segona mà

subvencionats per les administracions o per entitats privades, i que proporcionen la formació mínima necessària per respondre a les demandes del mercat. A més, oferim un seguit de **serveis als ajuntaments**, ja sigui de recollida de mobles, deixalleria o conservació de parcs i jardins, que donen feina a persones amb menys qualificació.

I com els arriben les persones que sol·liciten ajuda?

Normalment s'adrecen a nosaltres des de Càritas o per indicació dels serveis socials dels ajuntaments. Atendem les seves demandes d'orientació i informació i, en cada cas, **els proposem un itinerari d'inserció sociolaboral, algun curs de formació o bé els convidem a assistir a l'aula de recerca**, on es donen recomanacions per buscar feina.

L'actual context de crisi econòmica s'ha notat en la tasca de la Fundació?

Certament, constatem dia rere dia que **ens arriben més peticions d'ajuda de persones que, malgrat tenir formació i una experiència professional prèvia, estan a l'atur**. És un col·lectiu que tenia feina abans que la crisi s'agreugés, i alguns fins i tot s'havien format aquí. També segueixen adreçant-se a nosaltres persones sense formació, que participen a l'aula de recerca i se'ls fa un acompanyament perquè puguin treballar tan aviat com sigui possible.

També perceben els efectes de la crisi en altres àmbits?

I tant, **la crisi és evident en tots els sentits**. Per exemple, ens trobem amb més dificultats perquè les empreses col·laborin en la inserció dels nostres usuaris. En conseqüència, **s'han reduït les oportunitats de feina**. També hem detectat que la gent dóna menys, en tant que la crisi ens afecta a tots en general.

Quin és el destí de la roba usada o dels mobles de segona mà?

Gran part s'entrega gratuïtament a gent que es troba en una situació molt precària o s'intenta, si és possible, establir un preu simbòlic, perquè el fet de pagar dóna valor als béns que adquirim. **Una altra part de la roba es posa a la venda a les nostres botigues "Farcells", de manera que també generem llocs de feina directes amb les persones que se n'encarreguen**. I tots aquests recursos reverteixen en les activitats de la Fundació. Cal tenir en compte que cada dia rebem una gran quantitat de roba: el 2009, per exemple, vam arribar a les 2.632 tones.

I com es gestiona tot aquest volum de feina?

Tenim la sort de comptar amb 43 voluntaris, que són part integrant de l'equip i una peça clau per aconseguir que la Fundació funcioni. També tenim una cinquantena de persones contractades dins el programa d'inserció, a més del personal en plantilla.

A banda de la seu de la Fundació a Barcelona, també tenen una delegació al Garraf, s'ha previst obrir-ne més?

Aquesta seria una de les prioritats, és a dir, considerem que el futur passa per establir altres punts en els territoris. **Com més a prop s'estigui de la gent, més fàcil és donar resposta a les seves**

BOTIGUES FARCELLS ON SÓN?

Les trobaràs a Barcelona, obertes de dilluns a divendres i dissabte al matí (en algun cas, també dissabte a la tarda).

- Farcells Gòtic, c/ Lledó, 6
- Farcells Moda Amiga, c/ Francesc Tàrraga, 48
- Farcells Poble Nou, Cristóbal de Moura, 126
- Farcells Hospital, c/ Hospital, 8
- Farcells Clot, c/ Sibèlius, 9

Més informació:

Tel: 93 303 41 00
www.formacioitreball.org

Selecció i arranament de roba

necessitats i poder definir programes de formació adequats.

La formació que s'ofereix ha anat variant al llarg del temps?

Evidentment, intentem sempre adaptar-nos a la realitat social i a les necessitats de les empreses. Per això, ara volem apostar per noves especialitats, amb un gran potencial, com són les energies renovables o les professions relacionades amb l'àmbit sanitari i de restauració.

I ens pot avançar algun projecte nou de la Fundació?

Encara ens trobem en una fase inicial de recerca de finançament, però **tenim intenció de crear una escola d'hosteleria per formar cambriers i ajudants de cuina**. Aquest és un sector que pot presentar bones perspectives laborals, però ja no és tan fàcil accedir-hi si els treballadors no tenen una formació bàsica. Confem que serà possible. En tot cas, a la Fundació estem en transformació a cada moment.

■ *Lurdes Ortiz Floriach*
Periodista

La formació:

una clara aposta de Càritas
per ampliar i consolidar
les perspectives laborals

Juanjo Pérez

El Programa de Formació i d'Inserció Sociolaboral és un dels programes més antics de Càritas i s'ha anat adaptant a cada moment al context econòmic. El nostre objectiu és oferir a les persones amb dificultats socials i laborals les eines i recursos necessaris per poder inserir-se amb més possibilitats al món laboral.

La realitat actual del mercat laboral espanyol és crítica: l'any 2009 va acabar a Espanya amb un total de 4.326.500 aturats, sent la taxa d'atur del 18,8% i a Catalunya del 17%. A més, els preus de l'habitatge segueixen creixent per sobre de la mitjana euro-

pea, mentre que el dèficit públic va acabar situant-se en l'11,4% del PIB en l'últim tram del 2009. Si bé en els anys previs a la crisi es va disparar la creació d'ocupació precària amb poc nivell formatiu a causa del gran filó de la construcció, a dia d'avui la situació ha donat un gir de 360 graus: la caiguda dramàtica del sector immobiliari, les empreses que han hagut de tancar i milers de treballadors que s'han vist arrossegats a l'atur. Ha afectat principalment els joves i els immigrants que eren els col·lectius en què es concentrava l'economia submergida i la precarietat laboral (sous baixos, contractes temporals, treballs amb poca qualificació).

La formació s'ha de complementar amb una bona orientació laboral

Juanjo Pérez

Material d'un curs d'electricitat

Així, en aquest context de crisi econòmica profunda, hi ha **milers de ciutadans que dia a dia lluiten per aconseguir sortir del túnel**: poder adquirir els recursos econòmics necessaris per ser autosuficients. Per això, **l'accés a l'ocupació dels grups socials en situació de desavantatge és un objectiu primordial** per a aquest Programa.

Considerem que **la formació de qualitat juga un paper clau per trobar un lloc de treball adequat**. Precisament, quan parlem de formació és important tenir en compte que la **taxa d'atur de les persones menys formades duplica a la dels universitaris**. Vegem les següents xifres: si bé la **taxa d'atur a Espanya** es va situar en el **18,8%**, va afectar en menor mesura a aquells que tenen una **formació més alta**, sigui universitària o de formació professional superior; ja que en aquest col·lectiu la taxa va ser del **8,8%**, mentre que aquesta xifra va arribar al **15,3%** entre el **nivell mig**, és a dir, formació professional mitjana o batxillerat. D'altra banda, la taxa es va disparar al **21,7%** entre els que tenen la **preprimària, la primària o ESO**.

Tenint en compte la importància de la formació, les **accions** que des del

Programa portem a terme es poden classificar en dos grans grups, el de **formació** i el d'**inserció sociolaboral**.

La **formació**, com a peça clau no només **per aconseguir feina**, sinó també per **mantenir-la** i per **tenir una adequada trajectòria laboral**, es concreta a través de l'**àmplia oferta de cursos formatius** als quals poden accedir els nostres usuaris. Així, aquests cursos formatius (alguns es realitzen conjuntament amb altres entitats) abasten temàtiques molt diverses, ja que som conscients de dues realitats: no tots els nostres usuaris tenen les mateixes capacitats laborals, ni les mateixes expectatives de cara a la seva inserció en el mercat laboral.

Així, actualment s'estan realitzant **cursos de fontaneria, electricitat, pintura, neteja industrial, soldadura, atenció i cura de persones grans i nens, tècniques de vendes, ajudant de cuina, servei domèstic**, etc. A més, s'han programat cursos de fusió d'alumini i de funcionament de quadres elèctrics. Alguns d'aquests cursos els **organitzem** des de **Càritas amb la col·laboració de professionals contractats i voluntaris**, i altres es fan en **entitats de formació externes**.

Dins de la formació també contemplem, quan és necessari, **l'aprenentatge de la llengua i de la cultura de la societat d'acollida**. La comprensió de la llengua és un element fonamental per facilitar la comunicació entre les persones.

Creiem que la **formació** oferta s'ha de **complementar** seguidament amb una **bona orientació laboral**. I això no només inclou l'orientació de cara a la gestió de l'oferta laboral en si per tal d'aconseguir una ocupació, sinó que va més enllà: cal **acompanyar les persones perquè potenciïn les seves pròpies competències**; perquè trobin el sector laboral on desenvolupar-se; i perquè adquireixin les eines que els seran necessàries per definir el seu projecte laboral personalitzat. Per això, comptem amb **espais i tallers de recerca d'ocupació** on les persones poden preparar entrevistes i redactar el seu currículum.

Cert és que el mercat laboral es troba en una situació crítica: hi ha poques ofertes de treball i la taxa d'atur ha arribat a uns nivells altíssims. Aquest fet repercuteix negativament en la població activa, en tant que la llibertat d'escollir una feina o bé un sector laboral es troba dràsticament

La formació

Sessió de formació a la seu de Càritas d'Alexandre Galí

restringida: a menys ofertes de treball i més demanda de treballadors, menor llibertat d'opció als llocs de treball. Malgrat això, creiem que **les persones han de ser subjectes actius en el seu propi procés d'inserció sociolaboral**, formar-se en coneixements tècnics propis d'una professió determinada però alhora **conèixer-se un mateix, les habilitats i potencialitats pròpies**.

A més, en aquest context, convé remarcar la importància d'homologar els títols, (i quan parlem de títols no només ens referim a la titulació universitària, sinó també a la d'altres graus professionals), contribuint així a la **inserció de professionals estrangers en la societat d'acollida**. No s'ha d'oblidar que perquè les **persones** puguin sentir-se realment **integrades en una societat** han de **percebre que en formen part**, i que **gaudeixen de l'autonomia suficient per prendre decisions** per si mateixes.

Dit això, hi ha un altre ingredient que conforma la realitat complexa del mercat laboral: és la **situació administrativa** amb la qual es troben els nostres usuaris. Cal ser conscients que **no tothom té els mateixos obstacles per accedir al mercat laboral**. Ens trobem amb usuaris amb ciutadania espanyola, usuaris amb autorització de residència permanent, altres amb autorització de residència i treball o amb autorització de residència, i finalment el col·lectiu que es troba en situació administrativa irregular -entre aquests darrers cal destacar que n'hi ha molts que compleixen els requisits exigits per a l'arrelament social encara que només els falta el contracte de treball necessari per presentar la sol·licitud d'autorització administrativa-.

Taller de recerca

Però **trobar feina no depèn únicament de la formació ni de la perseverança**, com tampoc del **factor sort**, sinó que és decisiu que **l'economia torni a créixer amb força** i, per això, pot ser que ens **hàgim de replantejar el model d'estructura econòmica actual**. Potser seria desitjable **repensar conceptes com la solidaritat social**, aconseguint la **promoció de la igualtat d'oportunitats**, així com la **inclusió social** de les persones que es troben **més allunyades del mercat laboral**.

Maria Amor
Advocada del Programa de Formació i Inserció Sociolaboral de Càritas

Vides inhabitables, inevitables? Obrint finestres

A propòsit de la crisi i la salut mental

Quina crisi? Sembla que aquesta és la crisi. S'espera que tard o d'hora s'acabi (per tornar a la "normalitat"), però no esdevé només una situació conjuntural. Ja fa temps que els experts assenyalen la fi de la plena ocupació i del treball estable, parlant de flexibilitat, quan volen dir precarització. Estem en un canvi de paradigma: la fi de la societat industrial, on el treball s'ha considerat l'eix fonamental per garantir l'**autonomia**, la **identitat personal** i el **reconeixement social**. I això s'està acabant. Si el treball falla o és escàs, si les previsions apunten que molts no gaudiran mai d'una estabilitat laboral... On queda l'autonomia, la identitat i el reconeixement d'aquestes persones? **Quins projectes vitals** podran dur a terme?

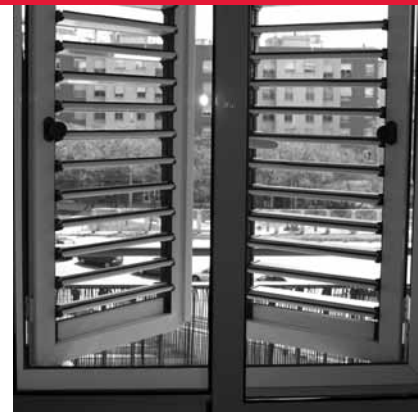
Algunes **vides**, per desgràcia, són gairebé **inhabitables**. Com que a Càritas els grans esdeveniments travessen les biografies, parlem de situacions conegudes. Es perd l'**autonomia** quan no es disposa d'ingressos (o són insuficients i esporàdics). Hi ha persones en qui la pura supervivència ocupa el gruix dels seus esforços, no sempre ben resolta. Menjar, dormir, rentar-se, desplaçar-se, cada dia, pot convertir-se en tot un repte. Com aquell anunci en què un home només fa que comptar calories, el seu dia a dia és comptar i comptar per veure com s'aconsegueix el més bàsic. I això -i la impotència- esgoten.

D'altres, adults emancipats fa anys, retornen a casa els pares -ara ja avis- perquè no queda cap altra alternativa: el pis i la pensió serveixen per mantenir

a fills i néts. Fins i tot **la pròpia identitat pot trontollar** també quan els rols familiars establerts s'alteren, sense poder elaborar el que està passant. Si la dona és qui passa a guanyar el jornal (encara hi ha feina en el servei domèstic) i l'home -aturat- passa a atendre els nens. La pròpia percepció, la mateixa relació de parella o la valoració que fan els fills dels progenitors se'n ressentent. Aquest mateix sentiment d'inutilitat, el no tenir feina, comporta a la vegada la manca del **reconeixement social**: estem en un context que valora la productivitat. Si no hi ha activitat (ni es tenen ingressos), **no s'és**.

Totes aquestes situacions suposen vivència de por: **La por no és bona companya, ni el desgast emocional**, cansament, estrès i patiment, que moltes vegades s'incrementen amb estats de salut precaris (menjar i dormir malament també tenen un cost alt en el propi organisme). Si les situacions es perllonguen molt en el temps, a més, es pot **perdre l'esperança** d'una millora. Com a la *Divina Comèdia*, abandonar l'esperança és entrar a l'infern d'unes condicions insuportables de les quals no es veu la fi ni el sentit: una **vida inhabitable**.

No tothom té els mateixos recursos ni reacciona de la mateixa manera. Podríem parlar de la capacitat de sobreposar-se a les dificultats (la resiliència) o de factors protectors de l'entorn (una família acollidora, bons amics) com també podem mencionar els riscos personals (mala gestió dels sentiments) i externs (l'estranger que està sol).

Les persones amb fragilitat psíquica o amb trastorns ja diagnosticats, quan estan sotmeses a aquesta pressió continuada, es poden trencar.

Tractar la malaltia des de la precarietat i la inseguretat, des de la pobresa, sense cap ancoratge, esdevé molt difícil.

Com que la salut no és sols l'absència de malaltia, tota aquesta càrrega emocional determina també poca salut psíquica a tots els que pateixen aquestes condicions dures de vida: ansietat, insomni, estats depressius, somatitzacions. Des d'aquesta manca de salut encara costa molt més seguir buscant feina, recursos i la motivació per aguantar.

Són inevitables aquestes vides inhabitables? A partir del que hem dit, ja s'apunten possibilitats: des de proveir per preveure -que és tot un art-, a enfortir-nos com a persones, millorar els vincles (fer grups, procurar relacions d'amistat i solidaritat), l'escolta i el reconèixer la dignitat de tota persona, partir de les capacitats, oferir ocupació, formació i accés a recursos... Totes aquelles maneres de ser i estar que generin esperança, que generin, en definitiva, humanitat. Això és **obrir finestres**. Només així, les vides comencen a ser més habitables i, per tant, més sanes i amb més possibilitats.

■ *Anna Falcón*
Treballadora social
Equip Càritas Barcelonès Sud

Formació i acció en moments d'atur

En els moments actuals, poder accedir a una feina, ni que sigui a nivell particular i sense cap tipus de contracte, és quasi bé una utopia. Aquesta realitat s'agreuja amb les persones que es troben en una situació de més precarietat i més vulnerabilitat de la nostra societat.

En els diferents punts d'atenció de Càritas, cada cop amb més freqüència, rebem demandes de formació. Les persones ateses que estan desocupades volen millorar la seva qualificació i aprofiten aquest temps per preparar-se millor i formar-se. Aprendre un ofici i poder-lo exercir és important, encara que sigui dins de l'àmbit personal, privat i d'auto ocupació.

La formació també és per a la persona una forma de sentir-se activa, de relacionar-se amb d'altres iguals, de compartir la seva situació i de cercar junts possibles vies de sortida. Es tracta de sentir-se part d'un grup formatiu, adquirir nous coneixements, incorporar noves habilitats, descobrir i reforçar les capacitats personals, que ja hi són latents, i disposar de més eines per afrontar el moment social actual amb més seguretat.

Des de Càritas, del Barcelonès Nord i El Maresme, es va recollir aquesta necessitat i al gener de 2009 vam iniciar un curs d'electricitat, pel qual ja han passat prop d'un centenar de persones. Des que va començar el curs ja s'han fet vuit edicions. Els participants d'aquest curs valoren de manera molt positiva els coneixements apresos, la practicitat dels curss, la bona acollida i la relació de l'equip de voluntaris que el fa possible.

El curs es fa de manera continuada durant l'any i cada any se'n fan sis. La seva durada és de dos mesos i ofereix 54 hores de formació, els dilluns i els dijous de 9h a 13h. I, en acabar, s'entrega als participants un certificat acreditatiu de la formació realitzada.

Participants en el curs d'electricitat

El curs està adreçat a persones amb el següent perfil:

- Homes immigrants o autòctons.
- Tenen un coneixement elevat de comprensió de la llengua castellana.
- Tenen necessitat de formació per incorporar-se al món laboral.
- Per circumstàncies personals i/o manca de documentació, no poden accedir a la formació reglada de característiques similars.

Les classes ofereixen una formació teòrico-pràctica sobre electricitat bàsica, així com un mòdul d'orientació laboral on s'ensenyen tècniques de recerca de feina.

Els objectius del curs són els següents:

- Adquirir conceptes bàsics, teòrics i pràctics sobre electricitat.
- Conèixer l'ús de les eines.
- Adquirir els coneixements i tècniques necessàries per desenvolupar correctament les tasques d'electricitat domèstica.
- Acostumar-se a treballar en equip i a relacionar-se amb l'entorn.
- Desenvolupar la creativitat per afrontar situacions imprevistes relacionades amb una feina concreta.
- Conèixer i familiaritzar-se amb les normes de seguretat a la feina.

L'equip humà que forma aquest curs està compost per:

- Un equip de 7 voluntaris.
- Els participants (12 alumnes per curs).
- Suport d'una educadora social de l'equip territorial de Càritas.

Som conscients que davant de les necessitats actuals, aquest projecte és un petit gra de sorra, però **volem sumar amb d'altres, aportar una mica de llum en la vida ocupacional d'algunes persones i obrir noves vies.**

Fem nostre el lema de la campanya de les migracions d'enguany. Estem convençuts que **la formació dona oportunitats i elimina diferències.** Apostem i treballem en aquesta línia!

■ *Equip Barcelonès Nord i El Maresme*

Sessió sobre alimentació saludable

Curs d'atenció a les persones i a la llar

Els voluntaris/es i professionals dels diferents territoris del Bisbat de Sant Feliu han detectat, amb l'experiència al llarg del temps, que quan es vincula una oferta de treball -que arriba al despatx de Càritas de la zona, a la borsa de treball o a la parròquia- amb una persona sol·licitant de feina, la vinculació laboral no acaba de funcionar en un percentatge força elevat.

Les raons que han manifestat les persones demandants de feina és la manca de condicions dignes que ofereixen les famílies que sol·liciten els seus serveis. També expliquen que en un inici s'acorden un seguit de tasques i funcions, però amb el temps aquestes es van ampliant sense veure's compensades per una millora salarial.

D'altra banda, algunes de les famílies han manifestat que hi ha manca d'hàbits laborals per part de les persones sol·licitants de feina: manca de coneixement de la nostra cultura, valors i tradicions; dificultats a l'hora d'entendre

tot allò que envolta a la persona gran, a l'infant, així com les vivències i els sentiments de la família.

Davant d'aquesta situació, es va valorar que la primera actuació per canviar-la era **dissenyar un curs de llarga durada que pogués recollir i treballar totes aquelles dificultats i mancances que s'havien detectat**, i així aconseguir **millorar les perspectives laborals a través de la formació**.

Del 5 d'octubre de 2009 al 9 de febrer de 2010, es va organitzar el curs d'"**Atenció a les persones i la llar**", amb una durada total de 308 hores, que es va impartir simultàniament a les poblacions de **Viladecans, Sant Andreu de la Barca i Vilanova i la Geltrú**. En els cursos **van participar un total de 50 persones**, 43 dones i 7 homes.

El disseny i la iniciativa d'aquest curs va néixer de la necessitat de formar i facilitar la integració laboral de les persones que, posteriorment, **s'encarregaran de tenir cura d'avis, infants o de la neteja de les llars**.

El curs estava adreçat a persones amb el següent perfil:

- Estaven en un procés de recerca de feina.
- No rebien cap tipus de prestació econòmica.
- Són coneixedores de la llengua castellana i/o catalana.
- Amb carències formatives.
- Amb carències d'experiència laboral en aquests àmbits.
- Amb hàbits, relacionats amb aquests tipus de treball, no interioritzats.

l estava integrat per sis mòduls formatius:

- Geriatria: com tenir cura dels avis, amb diversos aspectes a tenir en compte, com les malalties, la prevenció i la higiene.
- Infància: evitar els possibles riscos relacionats amb els infants i ocupar-se de la seva alimentació.
- Coneixement de la cultura catalana: facilitar la ubicació en l'entorn, amb informació relativa a la legislació i tràmits legals.
- Cura de la llar: coneixements de neteja de la llar i de cuina, amb sessions pràctiques.
- Orientació laboral: explicar les eines bàsiques per fer una recerca de feina.
- Suport psicològic: facilitar la gestió de les emocions provocades per la pèrdua o la manca de feina.

El curs va comptar amb la col·laboració de quatre educadores socials, una treballadora familiar; una advocada del departament de migració de Càritas Diocesana de Barcelona, un voluntari de Càritas i tres voluntaris/es de la ONG Nutrició sense Fronteres.

■ *Núria Núñez*
Educadora Social
Equip Càritas Sant Feliu de Llobregat

Les acollides laborals grupals: donant resposta a la realitat

A la tornada de l'estiu del 2008 els despatxos de Càritas ja van començar a notar els primers efectes de la crisi, ja que es va incrementar el nombre de persones que s'hi adreçaven i que argumentaven problemes amb la feina o derivats de la manca de treball. Això va provocar l'aparició de llistes d'espera per poder oferir una primera trobada amb el professional de l'acció social.

Davant d'aquesta situació, el **novembre de 2008**, Càritas Interparroquial de Terrassa va iniciar les **acollides laborals grupals** per donar resposta a la necessitat de **descongestionar les llistes d'espera**, oferir una **resposta més immediata a les persones** i **crear un espai de relació** on s'estableix, sovint, una interacció entre els usuaris, els professionals i els voluntaris.

Les acollides grupals es fan **cada dijous al matí, la xerrada dura dues hores, i hi participen entre 9 i 11 persones**. L'activitat ha tingut una molt bona acollida i ja s'han fet **51 sessions**, en les quals **han participat 386 persones**.

Durant les sessions es fa un **assessorament especialitzat en temes laborals**, tot i que també s'aprofita l'activitat per oferir informació sobre d'altres recursos que no són estrictament laborals, però que també són necessaris per al dia a dia de les persones participants (ubicació dels centres d'atenció primària, gestió de

l'empadronament, centres cívics, serveis socials, etc.).

A cada sessió es fa una petita introducció de què és Càritas, la seva identitat i el seu funcionament. Després es dóna **informació sobre recursos de formació de la ciutat, donant una major importància a l'idioma**, i després ja es tracta el tema laboral. Es comenten els diferents recursos de la ciutat, com funcionen, els tipus de cursos, adreces, telèfons o pàgines web. Un cop acabada la sessió, es dóna a tots els assistents aquesta informació fotocopiada perquè facin una cerca dels recursos més adequats a les seves necessitats.

Un altre tema que es tracta a la sessió és el de **l'auto ocupació**. Es parteix de les habilitats de cadascú i s'anima a potenciar l'auto ocupació com a mitjà per obtenir alguns ingressos extres. També s'incideix en què es **controlin les despeses**, fent un ús raonable dels subministraments (aigua, llum, estufes) i del telèfon mòbil.

S'acaba la sessió amb un petit resum on s'aconsella als participants **una actitud activa a l'hora de buscar cursos i feina**, sempre sent conscients

del col·lapse general que hi ha a tot arreu, motiu pel qual han de **ser insistents i mostrar voluntat**.

Les persones que participen en aquestes sessions són ben diverses: des de **gent jove que vol incorporar-se al món laboral, nacionals amb experiència laboral** -de vegades extensa-, **gent amb edats que dificulten l'accés a la feina, dones estrangeres sense coneixement de la llengua** -que es troben empeses per l'actual situació de crisi a incorporar-se, per primer cop, al món laboral-, o **gent sense permís de residència o sense permís de treball**.

Alguns d'aquests perfils formaven part del grup de persones que, temps enrere, ja tenien dificultats per accedir al món laboral, però l'actual situació de crisi està afegint nous perfils a aquest col·lectiu amb l'aparició de **gent amb molt bona preparació acadèmica o amb molta experiència laboral o persones que reuneixen els dos aspectes, però amb grans dificultats per incorporar-se al món del treball. Tot un repte per a tothom**.

■ *Equip territorial de Càritas Terrassa*

UNA FINESTRA OBERTA A LA SOLIDARITAT

Ajudant les persones grans de L'Almeda

L'Almeda és un equipament de Càritas per a persones grans en situació de necessitat. Està ubicat al barri de L'Almeda de Cornellà de Llobregat. L'objectiu d'aquest equipament és proporcionar una llar digna a ancians i ancianes que encara conserven la seva capacitat d'autonomia.

A L'Almeda hi viuen persones en situació de precarietat econòmica, que van patir un desnonament, tenien un habitatge en pèssimes condicions o vivien al carrer. Els apartaments compten amb personal adequat per atendre les necessitats de les persones grans que hi viuen. A cada apartament hi ha una cuina-menjador; un

dormitori amb un llit i un bany complet. Els apartaments comparteixen dues grans sales d'estar comunitàries, lluminoses, sobriament equipades i una sala de bugaderia. Cada un dels apartaments compta amb dispositius de tele-assistència per vetllar per la salut dels residents.

Ara, però, ens trobem que molts dels electrodomèstics estan molt deteriorats. Així doncs, engegarem una campanya per aconseguir **13 cuines elèctriques amb forn, 13 campanes extractores i 11 neveres amb dues portes.**

Si voleu més informació podeu adreçar-vos al telèfon **902 109 439** o a l'adreça electrònica atenciodonant@caritasbcn.org

Càritas de Barcelona, vàlvula d'oxigen per a les parròquies

El 23 de novembre de 2009 vaig llegir un article a La Vanguardia, escrit per Jaume V. Aroca, titulat "Habitación sin vistas" (El problema de la vivienda en Cataluña). L'article m'ha suggerit la convicció que Càritas Diocesana de Barcelona sempre ha estat una vàlvula d'oxigen per a la Parròquia de Santa Bernardeta, del barri de Torrebaró, de la qual sóc rector des de fa 24 anys.

He recordat tot el que he viscut, gairebé durant 10 anys, amb matrimonis joves llatinoamericans, amb fills de dos a 12 anys. Venien amb tota mena de problemes de primera necessitat que, amb les nostres possibilitats, hem atès. Humanament ens han enriquit molt i ha suposat una nova vivència de la nostra fe cristiana. A moltes

parròquies ens ha fet sortir de les nostres falses seguretats i ens ha donat l'oportunitat de viure la fraternitat.

Les seves necessitats més immediates (lloguer; escolarització dels fills, sanitat, els aliments) les han pogut resoldre des de les parròquies i els serveis de Càritas (...). I gràcies als assistents socials de Càritas —que són els que millor coneixen els recursos de la nostra ciutat a tots els nivells: legal, institucional i comunitari— les parròquies podem descansar i alliberar-nos de molts tràmits i preocupacions.

El mèrit que també descobreixo a Càritas és que a banda de fer el que poden, coneixen bé tots els fils d'una xarxa de col·laboració amb altres serveis socials i

institucionals de la ciutat, que fa que cada vegada més els nouvinguts sàpiguen desenvolupar-se i ajudar-se entre ells.

Per tant, he volgut agrair a les persones que conec de Càritas Diocesana de Barcelona, principalment als assistents socials que sempre han atès a la zona de Torrebaró i Vallbona, per l'oxigen de vida que sempre han donat i estan donant a aquestes parròquies (...).

Miquel Elhombre, rector de la Parròquia de Santa Bernardeta

desembre de 2009

Maribel Marín Pozo

Maribel Marín Pozo va començar el seu camí com a voluntària fa 25 anys a la Càritas parroquial de Castelldefels.

Durant 10 anys va desenvolupar la seva tasca a la Parròquia de Santa Maria, on va oferir el seu temps i aptituds per atendre aquells que s'hi adreçaven amb una petició d'ajuda. Acollint-los, entregant roba, aliments...

El seu testimoni restarà present a través de les paraules de la seva filla i de totes les persones que van compartir l'experiència de voluntariat amb ella.

Gràcies, Maribel

Estimada mare:

M'adreço a tu amb aquestes paraules, per fer-te saber que amb la teva pèrdua hi ha un fort sentiment que envolta d'un caire trist tot el poble. La teva tràgica mort sota les rodes d'un cotxe, en un pas de vianants, m'ha ferit el cor i l'ànima. Això no t'ho mereixies, has estat tan bona mare i dona.

La teva vida no ha estat massa feliç, però has sabut fer la vida dels altres força més fàcil amb la teva compressió i ajuda, això t'il·luminava i omplia de goig la teva persona.

Has passat per Càritas i has treballat molt i amb bons resultats, per això la gent de Castelldefels t'ha fet un comiat tan multitudinari.

Per una altra banda, jo sóc forta o almenys vull ser-ho com tu, no tinguis por per nosaltres, jo cuidaré dels que quedem, fins que ens tornem a veure.

Somio que estàs al costat de Déu i ens tens sota la seva protecció, pregant per nosaltres com nosaltres ho fem per tu.

Mai faré prejudicis de les persones: "Tots tenen la seva història", deies, i t'escoltaves amb molta cura i paciència les vides alienes.

Déu et va donar molta psicologia i tu n'has fet molt bon ús amb la gent que t'envoltava i et necessitava, per això et recorden amb aquella gran personalitat i estima.

No sé d'on treies tant de temps per atendre tothom, portaves el seguiment de tantes llars alhora...

Tu has portat la paraula de Déu al peu de la lletra fins al final dels teus dies, com una bona profeta. Per això, Senyor meu: et demano que la tinguis en la teva Glòria i la cuidis com ella ha cuidat sempre dels teus fills.

T'estimem molt, Maribel Marín Pozo, et sentim de ben a prop. El bon record que ens has deixat no marxarà mai.

La teva família.

■ *Carta escrita per la filla de la voluntària Maribel Marín Pozo*

Concha de Grandes Estrada

Perfil

Nascuda el 22 de març de 1965

És llicenciada en Dret

Fa més de 5 anys que és voluntària de Càritas. Des del principi ha col·laborat en el projecte de formació i orientació sociolaboral de la Sagrada Família.

Defineix Càritas

Associació de persones bolcades en els altres.

Per què vas decidir fer-te voluntària? I per què a Càritas?

Al principi va ser una qüestió de responsabilitat. Ara penso, a més, que el benestar i la felicitat de cadascun passa per la felicitat i el benestar dels que ens envolten, en el sentit més ampli de la paraula, i per això hem de fer el que puguem.

Com que sóc catòlica, Càritas em va semblar el camí més natural per fer un voluntariat.

En què consisteix la teva tasca de voluntariat?

Des del principi del meu camí com a voluntària he col·laborat en el projecte de formació i orientació sociolaboral de la Sagrada Família. Dins del projecte he participat en diferents seccions: he fet classes de neteja, de planxa, de tenir cura de nens, he portat la borsa de treball, he atès l'espai de formació sociolaboral i, actualment, estic en un espai nou que es diu "Tertúlia".

En aquest espai, que es desenvolupa en un ambient d'acollida i acompanyats d'un cafè amb galetes, s'intenta crear una estona per xerrar i conèixer amb aquelles persones que ja han passat pels diferents espais del projecte, i que encara vénen buscant que se'ls escolti, que se'ls doni ànims, esperances i una mica d'alegria en aquests moments de dificultats socials i laborals.

Què t'aporta fer aquest voluntariat?

Em fa ser millor: més agraïda, compassiva, pacient, generosa, comprensiva i amable.

Explica'ns alguna vivència-anècdota viscuda fent el voluntariat.

No n'hi ha cap en concret. Crec que la vivència a destacar és cada vegada que sents que has ajudat algú.

Polièdric

Una virtut:

La paciència.

Un defecte:

La meua filla em diu que crido molt. Per tant, la impaciència.

El que més t'agrada de Càritas:

Que es dedica als altres desinteressadament.

...i una cosa a millorar?:

Una major informació i col·laboració interna entre els diferents projectes. Una major coordinació beneficiària tothom.

Una il·lusió per aconseguir:

Una petita escapada amb el meu marit, que estem ajornant durant anys.

...i una d'aconseguir:

Una estupenda família.

Un llibre:

El darrer que estic llegint.

Un cançó:

Les que invento amb les meves filles.

Un lloc:

Casa meua, amb la meua família.

Càritas és per a tu:

Una manera de portar a la pràctica allò en el que crec.

Efectes del terratrèmol a Haití

Els primers mesos de 2010, hem estat testimonis de dues catàstrofes naturals de gran magnitud, que han causat pèrdues humanes i greus danys materials a Haití i a Xile. Davant d'aquestes emergències, s'ha fet una crida a l'ajuda i la solidaritat de tothom per atendre les víctimes i avançar en les tasques de reconstrucció.

Haití

El 12 de gener de 2010, el país americà més empobrit va ser sacsejat per un terratrèmol de 7 graus en l'escala de Richter. L'epicentre del sisme es va registrar a només 15 km de la capital, Port-au-Prince, que va quedar devastada. La catàstrofe també va assolir els centres urbans de Jacmel, Carrefour i Leogane. Immediatament, la **Xarxa Càritas** es va mobilitzar per oferir ajuda als damnificats, facilitant els primers auxilis i distribuint material d'urgència com aigua potable, aliments, tendes de campanya i mantes. La destrucció va ser tan massiva, que es preveu que la reconstrucció del país serà llarga i costosa. Segons les darreres estimacions, el terratrèmol va causar:

Més de 3.500.000 d'afectats, dels quals mig milió són infants de 0 a 5 anys.
Més de 220.000 víctimes mortals.
La destrucció de 250.000 cases i 4.600 escoles.

A banda de l'ajuda humanitària dels primers dies, la Xarxa Càritas va dissenyar un pla d'assistència per ajudar 200.000 víctimes al llarg de dos mesos. Entre les accions prioritàries sobre el terreny, destaca l'atenció mèdica, l'aigua i el sanejament, el desenrunament, la construcció d'emergència, el suport psicosocial i la reunificació familiar.

Davant d'aquesta catàstrofe, Càritas Diocesana de Barcelona va habilitar un número de compte per Haití i la solidaritat de moltes persones ha permès sumar un total de 698.725 euros durant el tres mesos posteriors al terratrèmol. Aquests fons s'estan canalitzant a InteRed, la Fundació Els nostres Petits Germans, la Companyia de les Filles de la Caritat Sant Vicente de Paul, l'ONG 180 grados, i Claretians i Enllaç Solidari ONG entitats que desenvolupen projectes socials al país des de fa anys i que ara ofereixen ajuda directa als damnificats i contribueixen a impulsar la reconstrucció del país.

Repartiment d'aigua potable

Càritas es mobilitza per atendre els damnificats a Haití i a Xile

Xile

El 27 de febrer, Xile va patir un terratrèmol de 8,8 graus en l'escala de Richter, el de major intensitat en aquest país en els darrers 50 anys. El sisme va afectar la zona centre i sud de Xile, on viu el 80% de la població, i va deixar almenys 300 víctimes mortals i dos milions d'afectats. Aquest terratrèmol, de gran magnitud, va anar seguit d'un tsunami i també es van registrar nombroses rèpliques durant els dies posteriors. L'impacte del sisme va destruir tot tipus d'infraestructures de transports i servei públic, i les empreses i el comerç de les regions més afectades van quedar paralitzades.

A la ciutat de Concepció, tot i que l'oficina local de Càritas va ser destruïda, el seu personal i voluntaris van aconseguir organitzar l'ajuda humanitària a través de tres centres de distribució. I des de l'oficina nacional de Càritas Xile, situada a Santiago, es va mobilitzar un comboi de 20 camions amb tones d'aliments i articles de primera necessitat.

Les aportacions fetes a Càritas Diocesana de Barcelona, que ascendeixen a 26.361 euros al cap d'un mes i mig del sisme, es canalitzen a Xile a través de l'ajuda distribuïda per la Xarxa Càritas.

Conveni solidari entre la Federació Catalana de Tennis i Càritas

En el context de la crisi actual, Càritas vol sumar esforços per seguir atenent les persones que s'hi adrecen en demanda d'ajuda. Al costat del patiment que generen l'atur i la insuficiència d'ingressos econòmics, **Càritas constata un increment de la solidaritat, tan individual com corporativa.** La societat és cada vegada més conscient que tothom, en major o menor mesura, pot aportar quelcom: temps, esforç, diners, idees...

En aquest context s'inscriu el **conveni** que, el **26 de febrer**, van signar la **Federació Catalana de Tennis (FCT)** i **Càritas**, en un acte celebrat al **Club Esportiu Laietà**, per promoure la

sensibilització i participació en activitats solidàries de diferents clubs esportius d'aquesta federació.

Els clubs celebraran tornejos socials solidaris i un dinar posterior. Els ingressos obtinguts amb el torneig solidari, a través de les inscripcions i una part del preu del tiquet del dinar, aniran destinats a Càritas.

En una primera fase, que es va desenvolupar el mes de **març de 2010**, van participar en aquesta iniciativa els següents clubs: **Reial Club de Polo de Barcelona, Reial Club de Tennis de Barcelona, Club Tennis de la Salut, Club Esportiu Laietà, Club de Tennis Barcino, Reial Societat de Tennis Pompeia i Club Esportiu Hispano-Francés.**

Moment de la signatura del conveni

I, posteriorment, en una segona fase, entre **abril i juliol**, hi participaran: **Atlètic Terrassa Hockey Club, Cercle Sabadellès, Club de Tennis Andrés Gimeno, Club de Tennis Egara, Club Esportiu MasRam Badalona i Club Tennis Natació Sant Cugat.**

Càritas estrena un nou web, on podreu...

informar-vos sobre els nostres projectes d'acció social

conèixer les diferents maneres de col·laborar amb nosaltres

seguir l'actualitat, en forma de notícies, notes de premsa i actes d'agenda

consultar les nostres publicacions i el material de les campanyes

... i molt més!

Entreu a descobrir tot el que us ofereix la nova pàgina web!
www.caritasbcn.org

Multiplica la solidaritat

Informació d'interès per a la Renda 2009

Cinc preguntes bàsiques sobre l'assignació fiscal a través del 0,7% de l'IRPF

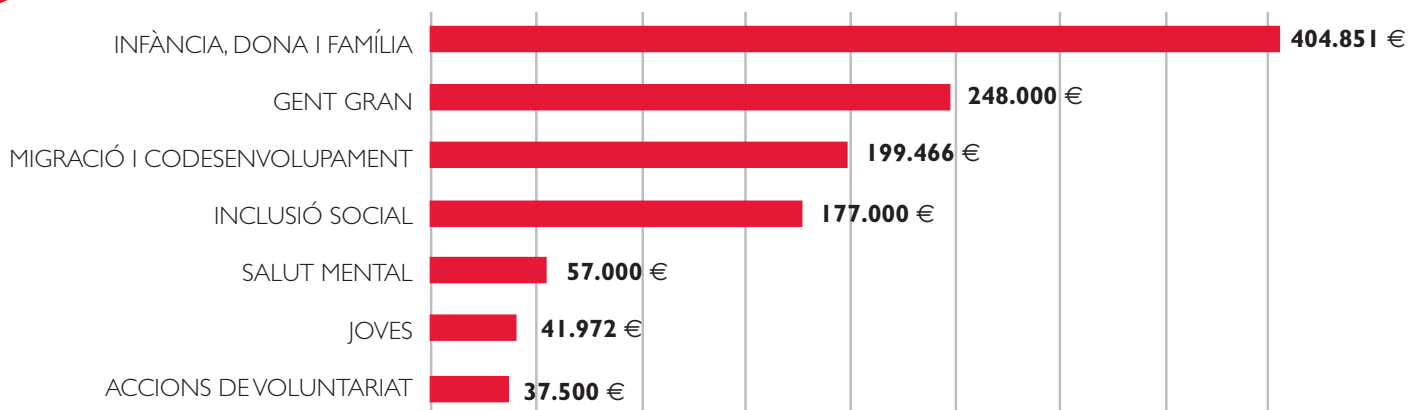
- 1 Per què cal marcar la casella "Altres fins d'interès social"?**
Perquè és un dret amb el qual atorgues el 0,7% dels teus impostos a projectes socials.
- 2 Puc marcar més d'una casella?**
Sí. Des de l'any 2000 es poden marcar les caselles "Altres fins d'interès social" i la de "l'Església", no són excloents.
- 3 A què es destinen els diners assignats a "Altres fins d'interès social"?**
A ajudar les persones més desfavorides del nostre entorn i del Tercer Món.
- 4 Em suposa un cost econòmic marcar aquestes caselles?**
No. En absolut.
- 5 I si no marco cap casella?**
La teva assignació tributària anirà als pressupostos generals de l'Estat.

0,7 % Església
+ 0,7 % Altres fins d'interès social

1,4 %

COL·LECTIUS DE CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA QUE S'HAN BENEFICIAT DE LA CONVOCATÒRIA PÚBLICA DEL MINISTERI DE SANITAT I POLÍTICA SOCIAL (IRPF-RENDA 2008)

Et demanem que aquest any facis aquest gest **X** i ens ajudis a treballar contra la pobresa i l'exclusió.

Si desitges més informació pots trucar al 902 109 439 o enviar un correu a atenciodonant@caritasbcn.org